

برآورد اندازه‌ی جمعیت گروه‌های پرخطر برای HIV/AIDS در مردان با استفاده از روش
بسط شبکه‌ای در جنوب ایران، ۱۳۹۶

مجتبی حمایت‌خواه^{id}، وحید رحمانیان^{id}، کرامت‌اله رحمانیان^{id}، علی اکبر حقدوست^{id}

DOI: [10.22122/jims.v36i512.11086](https://doi.org/10.22122/jims.v36i512.11086)

چکیده

مقدمه: برآورد جمعیت‌های پنهان با روش‌های مستقیم دشوار است. این مطالعه، با هدف برآورد اندازه‌ی جمعیت گروه‌های پرخطر Human immunodeficiency virus/Acquired immune deficiency syndrome (HIV/AIDS) در مردان با استفاده از روش بسط شبکه‌ای در جنوب ایران انجام شد.

روش‌ها: تعداد ۵۰۰ مرد ۱۸-۴۵ ساله وارد مطالعه شدند. هشت گروه جمعیتی شامل مصرف‌کننده‌ی تریاک، مواد مخدر غیر معمول، اکستازی، مشروبات الکلی، معتادان تزریقی، مردان دارای رابطه‌ی جنسی خارج از ازدواج، رابطه‌ی جنسی با زنان تن‌فروش و رابطه‌ی جنسی با مردان دیگر تعریف شد. از افراد سؤال شد «آیا در شبکه‌ی اجتماعی خود از گروه‌های جمعیتی پیش‌گفته کسی را می‌شناسند (روش احتمالی)؟» و اگر پاسخ مثبت است، «چند نفر را می‌شناسند (روش فراوانی)؟».

یافته‌ها: برآوردها در روش فراوانی بالاتر از روش احتمالی بود. بر اساس روش فراوانی، ۴/۳۸ درصد (Confidence interval: ۲/۵۸-۶/۱۷ یا CI 95 درصد) از مردان در یک سال گذشته از مشروبات الکلی استفاده کرده بودند. ۲/۱۶ درصد (CI 95: ۰/۸۸-۳/۴۳ درصد) رابطه‌ی جنسی خارج از ازدواج، ۱/۹۴ درصد (CI 95: ۰/۷۳-۳/۱۴ درصد) مصرف‌کننده‌ی تریاک، ۱/۸۸ درصد (CI 95: ۰/۶۸-۳/۰۷ درصد) مصرف‌کننده‌ی مواد مخدر غیر معمول، ۱/۶۴ درصد (CI 95: ۰/۵۲-۲/۷۵ درصد) رابطه‌ی جنسی با زنان تن‌فروش، ۰/۴۸ درصد (CI 95: ۰/۱۲-۱/۰۸ درصد) مصرف‌کننده‌ی ترکیبات اکستازی، ۰/۳۴ درصد (CI 95: ۰/۱۷-۰/۸۵ درصد) رابطه‌ی جنسی با مردان دیگر و ۰/۲۶ درصد (CI 95: ۰/۱۸-۰/۷۰ درصد) مصرف‌کننده‌ی مواد مخدر تزریقی بودند.

نتیجه‌گیری: اندازه‌ی جمعیت مردان مصرف‌کننده‌ی مشروبات الکلی و مردان دارای روابط جنسی خارج از ازدواج، نسبت به سایر گروه‌های پرخطر بالاتر بود. تدوین برنامه‌های اختصاصی پیش‌گیری برای کنترل انتقال HIV بر اساس فراوانی گروه‌های پرخطر در هر منطقه مورد نیاز است.

واژگان کلیدی

ایدز؛ جمعیت پرخطر؛ مردان